

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 358/2014-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 2. júla 2014 predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej advokátom doc. JUDr. Branislavom Fridrichom, PhD., Advokátska kancelária Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici a jeho uznesením sp. zn. 13 Co 262/2013 z 25. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. septembra 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne

konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) a jeho uznesením sp. zn. 13 Co 262/2013 z 25. júna 2013 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupovala v procesnom postavení žalobkyne v konaní vedenom pred Okresným súdom Veľký Krtíš (ďalej len „okresný súd“), predmetom ktorého bolo rozhodovanie o náhrade majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom okresného súdu, ktorý je súčasne súdom, ktorý sťažovateľke uvedenú škodu a nemajetkovú ujmu mal spôsobiť. Okresný súd rozhodol vo veci samej rozsudkom sp. zn. 1 C/72/2012 z 12. marca 2013, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol a zároveň odmietol i návrh sťažovateľky na prerušenie konania. Proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 C/72/2012 z 12. marca 2013 podala sťažovateľka odvolanie, ktoré krajský súd svojím napadnutým rozhodnutím v odvolacom konaní potvrdil.

3.1 Podľa názoru sťažovateľky krajský súd *„spôsobil porušenie základných práv sťažovateľa, osobitne:*

- základného práva zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (práva na súdnu ochranu);

- základného práva na spravodlivý súdny proces zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd“.

3.2 Tvrdenie o porušení označených práv sťažovateľka odôvodňuje tým, že:

„1. Rozhodoval vylúčený sudca. Všetky úkony, ktoré boli zo strany konajúceho prvostupňového súdu vykonané predstavujú úkony vykonané vylúčeným sudcom...

2. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu je rozhodnutím absolútne prekvapivým...

3. Súdy oboch stupňov založili svoje rozhodnutia na skutočnostiach a právnych argumentoch, ku ktorým sa sťažovateľ nemohol vyjadriť s cieľom ovplyvniť súdne rozhodnutie vo svoj prospech...

4. ... konanie pred odvolacím súdom ako aj rozhodnutie odvolacieho súdu v predmetnej veci porušuje právo sťažovateľa na spravodlivý súdny proces, keďže napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nie je dostatočne odôvodnené...

5. Odvolací súd neprerokoval prípustné odvolanie voči výroku o prerušení súdneho konania.“

4. V petite podanej sťažnosti sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd vydal nález, v ktorom vysloví porušenie jej v záhlaví tohto rozhodnutia označených práv postupom a napadnutým rozhodnutím krajského súdu, ktoré ďalej zruší a predmetnú vec vráti na ďalšie konanie, prizná jej primerané finančné zadosťučinenie a úhradu trov konania.

II.

5. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

6. Ústavný súd návrh predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na jeho odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy

podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.A

K namietanému porušeniu označených základných práv a slobôd napadnutým rozhodnutím krajského súdu

7. Sťažovateľka podanou sťažnosťou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozhodnutím krajského súdu, ktorým tento súd v odvolacom konaní potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 C/72/2012 z 12. marca 2013 o zamietnutí žaloby o náhradu majetkovej škody, nemajetkovej ujmy, návrhu na prerušenie konania a náhrade trov konania.

8. Ústavný súd vo svojej judikatúre opakovane uvádza, že k úlohám právneho štátu patrí aj vytvorenie právnych a faktických garancií na uplatňovanie a ochranu základných práv a slobôd ich nositeľov, t. j. fyzické osoby a právnické osoby. Ak je na uplatnenie alebo ochranu základného práva alebo slobody potrebné uskutočniť konanie pred orgánom verejnej moci, úloha štátu spočíva v zabezpečení právnej úpravy takýchto konaní, ktoré sú dostupné bez akejkoľvek diskriminácie každému z nositeľov základných práv a slobôd. Koncepcia týchto konaní musí zabezpečovať reálny výkon a ochranu základného práva alebo slobody, a preto ich imanentnou súčasťou sú procesné záruky základných práv a slobôd. Existenciou takýchto konaní sa však nevyčerpávajú ústavné požiadavky späté s uplatňovaním základných práv a slobôd. Ústavnosť týchto konaní predpokladá aj to, že orgán verejnej moci, pred ktorým sa takéto konania uskutočňujú, koná zásadne nestrane, nezávisle a s využitím všetkým zákonom ustanovených prostriedkov na dosiahnutie účelu takých procesných postupov. Ústavný súd z tohto hľadiska osobitne pripomína objektivitu takého postupu orgánu verejnej moci (II. ÚS 9/00, II. ÚS 143/02). Len objektívnym postupom sa v rozhodovacom procese vylučuje svojvôľa v konaní a rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci. Objektívny postup orgánu verejnej moci sa musí prejavovať nielen vo využití všetkých dostupných zdrojov zisťovania skutkového základu na

rozhodnutie, ale aj v tom, že takéto rozhodnutie obsahuje aj odôvodnenie, ktoré preukázateľne vychádza z týchto objektívnych postupov a ich využitia v súlade s procesnými predpismi.

9. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý má právo domáhať sa zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Účelom citovaného článku ústavy je zaručiť každému prístup k súdnej ochrane, k súdu alebo inému orgánu právnej ochrany. Základné právo zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy umožňuje každému, aby sa stal po splnení predpokladov ustanovených zákonom účastníkom súdneho konania. Ak osoba splní predpoklady ustanovené zákonom, súd jej efektívne umožní (mal by umožniť) stať sa účastníkom konania so všetkými procesnými oprávneniami, ale aj povinnosťami, ktoré z tohto postavenia vyplývajú.

10. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

11. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“), ktorú si osvojil aj ústavný súd, vyplýva, že „právo na súd“, ktorého jedným aspektom je právo na prístup k súdu, nie je absolútne a môže podliehať rôznym obmedzeniam. Uplatnenie obmedzení však nesmie obmedziť prístup jednotlivca k súdu takým spôsobom a v takej miere, že by uvedené právo bolo dotknuté v samej svojej podstate. Okrem toho tieto obmedzenia sú zlučiteľné s čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorý garantuje právo na spravodlivé súdne konanie, len vtedy, ak sledujú legitímny cieľ a keď existuje primeraný vzťah medzi použitými prostriedkami a týmto cieľom (napr. Guérin c. Francúzsko, 1998).

12. Podľa stabilizovanej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 299/04, II. ÚS 78/05) do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže

mať základ v právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon. Súčasne má každý právo na to, aby sa v jeho veci vykonal ústavne súladný výklad aplikovanej právnej normy. Z toho vyplýva, že k reálnemu poskytnutiu súdnej ochrany dôjde len vtedy, ak sa na zistený stav veci použije ústavne súladne interpretovaná platná a účinná právna norma (IV. ÚS 77/02).

13. Integrálnou súčasťou základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 60/04). Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvostupňového, ale aj odvolacieho), ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (III. ÚS 209/04).

14. Aj ESLP vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že čl. 6 ods. 1 dohovoru zaväzuje súdy odôvodniť svoje rozhodnutia, ale nemožno ho chápať tak, že vyžaduje, aby na každý argument strany bola daná podrobná odpoveď. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia. Otázku, či súd splnil svoju povinnosť odôvodniť rozhodnutie vyplývajúcu z čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno posúdiť len so zreteľom na okolnosti daného prípadu. Judikatúra ESLP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

15. Ústavný súd poukazuje na to, že čl. 46 ods. 1 ústavy je primárnym východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany ústavou garantovanej v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy). V súvislosti so základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy treba mať zároveň na zreteli aj čl. 46 ods. 4 ústavy, podľa ktorého podmienky a podrobnosti o súdnej ochrane ustanoví zákon, resp. čl. 51 ods. 1 ústavy, podľa ktorého sa možno domáhať práv uvedených okrem iného v čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú (I. ÚS 56/01).

16. Uvedené východiská bol povinný dodržiavať v konaní a pri rozhodovaní o namietanej veci aj krajský súd, a preto bolo úlohou ústavného súdu v rámci predbežného prerokovania sťažnosti aspoň rámcovo posúdiť, či ich skutočne rešpektoval, a to minimálne v takej miere, ktorá je z ústavného hľadiska akceptovateľná a udržateľná, a na tomto základe formulovať záver, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

17. Krajský súd v rozsudku sp. zn. 13 Co/262/2013 z 25. júna 2013 uviedol:

«Krajský súd ako súd odvolací preskúmal vec v rozsahu určenom § 212 ods. 1 OSP bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a rozhodnutie okresného súdu potvrdil podľa § 219 ods. 1 OSP ako vo výroku vecne správne.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a konštatuje správnosť jeho dôvodov.

Odvolanie do výroku, ktorým bol návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietnutý, krajský súd odmietol podľa ust. § 218 ods. 1 písm. c/ OSP.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia uvádza krajský súd ďalšie dôvody.

Odvolanie navrhovateľa používa sofistikované argumenty a filozofickoprávne konštrukcie, cituje rozhodnutia iných krajských súdov Slovenskej republiky ako aj Ústavného súdu Slovenskej republiky a Európskeho súdu pre ľudské práva. Toto odvolanie však napriek svojmu obsahu sa len málo vzťahuje k podstate priebehu konania na okresnom súde a následného rozhodnutia súdu prvého stupňa.

Podľa ust. § 100 ods. 1 OSP len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Bolo v právomoci súdu prvého stupňa zvážiť a rozhodnúť, či sú tu dôvody navrhované navrhovateľom na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) OSP. Súd prvého stupňa rozhodol, že takéto dôvody nie sú dané, návrh na prerušenie konania zamietol a pokračoval v konaní.

Neobstojí v tejto súvislosti argument navrhovateľ o tom, že proti výroku, ktorým súd zamietol návrh navrhovateľa na prerušenie konania, súd pripustil odvolanie a preto nemohol v konaní pokračovať, kým nebude o takomto odvolaní rozhodnuté.

Je nepochybné, že podľa ust. § 109 ods. 2 OSP súd môže konanie prerušiť. Z ust. § 202 OSP potom vyplýva, že proti rozhodnutiu, ktorým súd podľa ust. § 109 ods. 2 písm. c) konanie prerušil, je prípustné odvolanie. Z ust. § 202 OSP však nevyplýva, že odvolanie by bolo prípustné aj proti rozhodnutiu, ktorým návrh na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) bol zamietnutý. Aby odvolanie aj proti zamietajúcemu rozhodnutiu, v tomto prípade prichádzalo do úvahy, ust. § 109 ods. 2 OSP by prinajmenšom muselo začínať: „Súd rozhodne aj o návrhu na prerušenie konania...“.

Proti zamietajúcemu rozhodnutiu súdu o návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c) odvolanie nie je prípustné. Táto skutočnosť našla výraz aj vo výroku rozhodnutia odvolacieho súdu. Neobstojí ani argument navrhovateľa, že odvolací súd pripustil odvolanie proti zamietajúcemu výroku svojho rozhodnutia v uvedenej časti. Už Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že v prípade, že procesné poriadky výslovne neumožňujú podanie odvolania, nie je možné založiť jeho prípustnosť poučením v konkrétnom súdnom rozhodnutí a súčasne sa nedá uvažovať ani o porušení základného práva na súdnu ochranu poskytovanú riadnym opravným súdom. Odvolanie navrhovateľa nedáva podklady pre prípadnú odlišnú argumentáciu, než používa Ústavný súd SR.

V konečnom dôsledku výrok odvolacieho súdu o odmietnutí odvolania navrhovateľa v časti, pokiaľ tento napádal správnosť zamietnutia jeho návrhu na prerušenie konania, je založený na ust. § 218 ods. 2 písm. c) OSP, pretože toto odvolanie smerovalo proti rozhodnutiu, proti ktorému odvolanie prípustné nie je.

Odvolací súd sa nezaoberá argumentáciou navrhovateľa, ktorá v odvolaní dôvodí, ako má sudca postupovať ak sa dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený. Odvolateľ

totiž nemôže vedieť, či vec prejednávajúci sudca sa dozvedel v tomto prípade o nejakých skutočnostiach, pre ktoré by mal byť vylúčený a preto nepostupoval správne keď konal, a ak tieto skutočnosti vie, mal ich oznámiť prvostupňovému a pri podanom odvolaní aj odvolaciemu súdu.

Jeho subjektívne stanovisko, že v jeho očiach nemožno považovať sudcu za nestranného, nie je procesným argumentom, ale rétorikou, ktorou okrem iného s obľubou používajú „profesionálni“ kverulanti.

Pre skutočnosti, ktoré inak okresný súd zrozumiteľne uviedol vo svojom rozhodnutí, nemožno sudcu zatiaľ považovať za vylúčeného a preto nebol dôvod, aby tento sudca v konaní nepokračoval. V odvolaní navrhovateľ uvádza, že súd prvého stupňa nezistil úplne skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy. V texte odvolania už nie je uvedené, o ktoré navrhnuté dôkazy by malo ísť a ktoré takto navrhnuté dôkazy prvostupňový súd odignoroval. Nie je tak isto zdôvodnené nesprávne právne posúdenie veci.

V tejto súvislosti krajský súd sa plne stotožňuje aj so stanoviskami najvyššieho súdu, ktoré už v danej problematike zaujal (napr. 36/2007 ZSP). Podľa týchto záverov, ak odvolateľ podáva odvolanie, nestačí len samotné poukázanie na označenie (alebo text) toho ktorého zákonného ustanovenia. Nevyhnutnou náležitosťou odvolania je vymedzenie, ktorý právny záver a z akých dôvodov nepovažuje odvolateľ za správny. Pokiaľ v odvolaní chýba táto (osobitná) náležitosť, nie je vymedzený obsah prieskumnej činnosti odvolacieho súdu a rozhodnutie prvostupňového súdu napadnuté odvolaním nemožno preskúmať z hľadiska opodstatnenosti takto „uplatneného“ odvolacieho dôvodu.»

18. Vzhľadom na obsahovú spojitosť rozsudku krajského súdu sp. zn. 13 Co/262/2013 z 25. júna 2013 s rozsudkom okresného súdu sp. zn. 1 C/72/2012 z 12. marca 2013 považoval ústavný súd za podstatné uviesť aj relevantnú časť odôvodnenia tohto rozhodnutia, z ktorého vyplýva, že „Návrhmi, podanými na súd dňa 27. 09. 2012, ktoré boli zapísané pod sp. zn. 1 C/72/2012, 1 C/74/2012, 1 C/77/2012, 1 C/78/2012, navrhovateľ žiadal súd, aby uložil odporcovi zaplatiť mu z titulu zodpovednosti štátu za škodu, spôsobenú pri výkone verejnej moci, škodu 12.922,07 Eur a nemajetkovú ujmu 2.584,42 Eur. V návrhoch navrhovateľ uviedol, že škoda mu bola spôsobená nesprávnym úradným postupom, keďže Okresný súd vo Veľkom Krtíši v jednotlivých

exekučných veciach, týkajúcich sa povinných... do 15 dní od doručenia žiadosti, nevydal uznesenie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia. Tvrdil, že toto rozhodnutie vydal súd až po márnom uplynutí 15-dňovej lehoty. Na pojednávaní dňa 12. 03. 2013 súd v súlade s ust. § 112 ods. 1 O. s. p. veci vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 1 C/72/2012, 1 C/74/2012, 1 C/77/2012, 1 C/78/2012, spojil na spoločné konanie, ktoré sa bude ďalej viesť pod sp. zn. 1 C/72/2012. Na pojednávanie dňa 12. 03. 2013 sa navrhovateľ a jeho právny zástupca neustanovili, hoci boli riadne predvolaní. Žiadali, aby súd nariadené pojednávanie zrušil, z dôvodu objektívneho porušenia zásady nestrannosti súdu a sudcu. Ďalej žiadali, aby súd konanie prerušil a to až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR o ústavnej sťažnosti, ktorej predmetom je rozhodnutie o porušení práva žalobcu na zákonného sudcu a práva na nestranný súd. Dôvody uvádzané navrhovateľom súd nepovažoval za dôležité dôvody pre odročenie pojednávania a preto potom v súlade s ust. § 101 ods. 2 O. s. p., vec prejednal v neprítomnosti navrhovateľa a jeho právneho zástupcu, pričom prihliadol na obsah spisu a vykonané dôkazy.

Odporca sa na pojednávanie dňa 12. 03. 2013 neustanovil, hoci bol riadne predvolaný, pričom žiadal súd, aby vec prejednal v jeho neprítomnosti s prihliadnutím na obsah jeho písomného vyjadrenia k návrhu na začatie konania. V tomto písomnom vyjadrení žiadal súd, aby návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 6 Er/255/2011, 9 Er/437/2011, 9 Er/468/2017, 6 Er/328/2011.

O návrhu navrhovateľa na prerušenie konania až do právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu SR, o ústavnej sťažnosti pre porušenie práva navrhovateľa na zákonného sudcu a na nestranný súd, súd rozhodoval podľa § 109 ods. 2 písm. c/ O. s. p., podľa ktorého pokiaľ súd neurobí iné vhodné opatrenia, môže konanie prerušiť, ak prebieha konanie, v ktorom sa rieši otázka, ktorá môže mať význam pre rozhodnutie súdu, alebo ak súd dal na takéto konanie podnet. Podľa § 109 ods. 2 O. s. p., prerušenie konania nie je obligatórne a teda súd môže konanie prerušiť a tiež nemusí. Dôvodom pre prerušenie konania podľa § 109 ods. 2 písm. c/, však vždy musí byť tá skutočnosť, že prebieha konanie v ktorom sa rieši tzv. predbežná (prejudiciálna) otázka. Túto otázku si však súd môže vyriešiť aj sám (§ 135 ods. 2 O. s. p.). V danom prípade zaujatosť vec prejednávaného zákonného sudcu navrhovateľ namietal už v návrhu na začatie konania. O jeho námietke

bolo rozhodnuté Krajským súdom v Banskej Bystrici ako súdom nadriadeným, postupom podľa § 16 ods. 1 O. s. p. Vo veciach, ktoré sa pôvodne viedli na tunajšom súde pod sp. zn. 1 C/72/2012, 1 C/74/2012, 1 C/77/2012, 1 C/78/2012, zákonný sudca nebol vylúčený z prejednávania a rozhodovania týchto vecí, keďže nebol zákonným sudcom v exekučných veciach, v ktorých podľa tvrdenia navrhovateľa, neboli vydané rozhodnutia súdom v zákonnej lehote. Vzhľadom na uvedené, keďže navrhovateľ si uplatnil svoje zákonné právo namietať nestrannosť súdu a o jeho námietke bolo už aj zákonným postupom rozhodnuté, súd nevidel dôvody pre prerušenie konania a preto jeho návrh ako nedôvodný zamietol.

Z vykonaného dokazovania a to z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6 Er/255/2011 mal súd nesporne preukázané, že pod touto sp. zn. sa na tunajšom súde viedlo exekučné konanie vo veci oprávneného Pohotovosť s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35807598, proti povinnému..., pre vymoženie 1.838,27 Eur istiny s príslušenstvom. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie napadla na tunajší súd dňa 16. 05. 2011. Dňa 21. 06. 2011 vydal súd uznesenie č. k. 6 Er/255/2011-11, ktorým žiadosť súdneho exekútora... o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9 Er/437/2011 vyplýva, že pod touto sp. zn. sa na tunajšom súde viedlo exekučné konanie vo veci oprávneného Pohotovosť s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35807598, proti povinnému..., pre vymoženie 986,87 Eur istiny s príslušenstvom. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie napadla na tunajší súd dňa 15. 08. 2011. Dňa 09. 09. 2011 súd vydal uznesenie č. k. 9 Er/437/2011-11, ktorým žiadosť súdneho exekútora... o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 9 Er/468/2011 vyplýva, že pod touto sp. zn. sa na tunajšom súde viedlo exekučné konanie vo veci oprávneného Pohotovosť s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35807598, proti povinnému..., pre vymoženie 444,09 Eur istiny s príslušenstvom. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie napadla na tunajší súd dňa 12. 09. 2011. Dňa 20. 10. 2011 súd vydal uznesenie č. k. 9 Er/468/2011-11, ktorým žiadosť súdneho exekútora... o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Z pripojeného spisu tunajšieho súdu sp. zn. 6 Er/328/2011 vyplýva, že pod touto sp. zn. sa na tunajšom súde viedlo exekučné konanie vo veci oprávneného Pohotovosť s. r. o., so sídlom Bratislava, Pribinova 25, IČO: 35807598, proti povinnému..., pre vymoženie 920,87 Eur istiny s príslušenstvom. Žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie

napadla na tunajší súd dňa 14. 06. 2011. Dňa 22. 07. 2011 súd vydal uznesenie č. k. 6 Er/328/2011-11, ktorým žiadosť súdneho exekútora... o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Lustráciou v registri exekučných vecí (Er) bolo zistené, že počet nevybavených exekučných vecí na Okresnom súde vo Veľkom Krtíši k 31. 12. 2010 predstavoval 17722 vecí a k 31. 12. 2011 20766 vecí.

Podľa § 3 ods. 1 písm. d/ zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prietahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prietahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prietahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prietahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Podľa § 44 ods. 2 zák. č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti, súd preskúma žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, návrh na vykonanie exekúcie a exekučný titul. Ak súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom, do 15 dní od doručenia žiadosti písomne poverí exekútora, aby vykonal exekúciu. Ak súd zistí

rozpor žiadosti alebo návrhu alebo exekučného titulu so zákonom, žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie uznesením zamietne.

Súd pri svojom rozhodovaní vychádzal z vyššie citovaných ustanovení zákona. Z vykonaného dokazovania mal nesporne preukázané, že navrhovateľ sa písomne obrátil na odporcu ako na príslušný orgán so svojim nárokom na náhradu škody. Odporca ním uplatňovaný nárok na náhradu škody neuspokojil a preto sa navrhovateľ obrátil so svojim návrhom na súd. Z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že by 15 dňová lehota na vydanie poverenia pre exekútora, aby vykonal exekúciu, by sa mala vzťahovať aj na rozhodnutie súdu, ktorým sa zamietajú žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Potom nemožno hovoriť, že by súd v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 6 Er/255/2011 tým, že vydal uznesenie o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie 21 dní od podania návrhu vo veci sp. zn. 9 Er/437/2011 10 dní od podania návrhu, vo veci sp. zn. 9 Er/468/2011 23 dní od podania návrhu, vo veci sp. zn. 6 Er/328/2011 23 dní od podania návrhu sa dopustil nesprávneho úradného postupu. V tejto súvislosti je potrebné prihliadnuť aj na počet nevybavených exekučných vecí v priebehu rokov 2010 a 2011 na súde s tým, že na ich vybavovaní sa podieľalo 8 sudcov, ktorí vybavovali aj iné hlavné agendy (T, C, Cb, P). Navyiac v danom prípade nie sú splnené ani podmienky uvedené v § 9 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. Ani v jednej z vyššie uvedených exekučných vecí na tunajší súd nebola podaná sťažnosť na prieťahy v konaní. Potom keďže v danom prípade nie sú splnené hmotnoprávne podmienky pre zodpovednosť štátu uvedené v § 9 ods. 1, 2 zák. č. 514/2003 Z. z., súd návrh navrhovateľa ako nedôvodný zamietol.“.

19. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie

ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

20. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého rozhodnutia krajského súdu vrátane odôvodnenia rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 C/72/2012 z 12. marca 2013, na ktoré odkazuje aj krajský súd, ústavný súd konštatuje, že krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia podstatné pre posúdenie veci interpretoval a aplikoval, a jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne, právne akceptovateľné a ústavne konformné. Vzhľadom na aplikáciu príslušných na vec sa vzťahujúcich hmotnoprávných a procesnoprávných zákonných ustanovení je napadnuté rozhodnutie krajského súdu aj náležite odôvodnené. Podľa názoru ústavného súdu nemožno teda napadnuté rozhodnutie krajského súdu považovať za zjavne neodôvodnené a ani za arbitrárne, t. j. také, ktoré by bolo založené na právnych záveroch, (vrátane nosného argumentu krajského súdu vychádzajúceho z hmotnoprávneho posúdenia sťažovateľkou uplatneného nároku „Z ust. § 44 ods. 2 Exekučného poriadku nevyplýva, že by 15 dňová lehota na vydanie poverenia pre exekútora, aby vykonal exekúciu, by sa mala vzťahovať aj na rozhodnutie súdu, ktorým sa zamietajú žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.“), ktoré nemajú oporu v zákone, resp. popierajú podstatu, zmysel a účel v napadnutom konaní aplikovaných ustanovení zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, Občianskeho súdneho poriadku a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.

21. Krajský súd teda vo svojom napadnutom rozhodnutí právne vyčerpávajúcim a ústavne súladným spôsobom zdôvodnil, prečo a na základe akých právnych úvah zamietol sťažovateľkou podané odvolanie proti rozsudku okresného súdu sp. zn. 1 C/72/2012 z 12. marca 2013, ktorým rozhodol o zamietnutí sťažovateľkou podanej žaloby vychádzajúcej z nesprávneho úradného postupu v exekučnom konaní opierajúcich sa pritom o zákon č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov.

22. V súvislosti so sťažovateľkou deklarovaným prejavom nespokojnosti s napadnutým rozhodnutím krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a nearbitrárne. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Taktiež podľa už mnohonásobne judikovaného názoru ústavného súdu práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemôžu byť porušené iba tou skutočnosťou, že sa všeobecné súdy nestotožnia vo svojich záveroch s požiadavkami účastníka konania.

23. Nad rámec už uvedeného a v súvislosti so sťažovateľkou predostretým názorom, podľa ktorého napadnuté rozhodnutie krajského súdu je „*rozhodnutím absolútne prekvapivým*“ považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), resp. jeho plénu a kolégiám, keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutého rozhodnutia krajského

súdu prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval v danom prípade argumentáciu sťažovateľky za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné napadnuté rozhodnutie krajského súdu hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné.

24. Inými slovami, úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (m. m. I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 19/02) a taktiež nie je možné vnímať postavenie ústavného súdu ako orgánu, ktorého úlohou by bolo zjednocovať stanoviská najvyššieho súdu (m. m. I. ÚS 199/07, II. ÚS 273/08, IV. ÚS 331/09, III. ÚS 197/2011), ako aj rozhodovaciu prax všeobecných súdov (m. m. I. ÚS 199/07, I. ÚS 18/08, II. ÚS 152/2011).

25. Ústavný súd dospel k záveru, že medzi napadnutým rozhodnutím krajského súdu a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a základným právom podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by ústavný súd po prípadnom prijatí sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

26. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v nej uplatnených (zrušenie napadnutého rozhodnutia krajského súdu a vrátenie veci na ďalšie konanie a priznanie náhrady trov konania) stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. júla 2014